БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 168 (7168) | 1955 оной июлиин 17, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Кремль соо Советскэ Правительственна делегациин хэһэн пресс-конференци

Дүрбэн гүрэнүүдэй правительствонуудые толгойлогшодой Зүблөөндэ Женева мордохоёо байһан Советскэ Правительственна делегациин пресс-конференци июлиин 15-да Кремль соо болобо. Советскэ болон хари гүрэнүүдэй хэблэлэй олон тоото түлөөлэгшэнэр пресс-конференци дээрэ байлсаа.

Женева мордохын урда тээ хэблэлэй түлөөлэгшэнэртэ Правительственна делегациин мэдүүлгые Советскэ делегацие толгойлогшо Н. А. Булганин хэбэ.

Пресс-конференцидэ Н. С. Хрущев, В. М. Молотов, Г. К. Жуков, А. А. Громыко гэгшэд хабаадалсаба.

Советскэ Правительственна делегациин мэдүүлгын текст доро хэблэгдэбэ.

Женева мордохынгоо урда тээ хэблэлэй түлөөлэгшэнэртэ Советскэ Союзай Правительственна делегациин хэһэн мэдүүлгэ

Советскэ Правительственна делегаци Женева мордоходоо агууехэ бусад гүрэнүүдтэй уласхоорондын тон шухала асуудалнуудые үнэн сэхээр зүбшэн хэлсэхэ, үгэеэ ойлголсохо, уласхоорондын түгшүүрилые хамтынгаа хүсөөр һуладхаха, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанда этигэл найдабари бүхэжүүлхэ гэһэн зорилготой.

Бүхы арадуудай тон халуун хүсэлэнгын эб найрамдал туйлаха гэһэн хүсэлэн болоно. Энэньшье ойлгосотой. Дэлхэйн нэгэдэхи ба хоёрдохи дайнууд хүн түрэлтэндэ тоо томшогүй ехэ хохидол ушаруулаа. Мүнөө «хүйтэн дайнай» политика, сэрэгэй бюджедүүдые ехэдхэлгэ, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ хадаа олониитэ арад зондо тон ехэ хүшэр хүндэ байдал тохёолдуулна, ерээдүйнгөө байдалай түлөө һанаагаа зобохо, айха ябадал түрүүлнэ. Ерэдүйнгөө байдалда найданхай байхадаа, дайнай зутар муухай һүйдхэлнүүд, тэдээндэ, мүн тэдэнэй үхибүүдтэ аюул ушаруулхагүй, амар амгалан ажаһууха ба ажаллаха гээшэбди гэжэ лаб мэдэхэдээл хүнүүд амар һайнаар ажаһууха байна.

Советскэ Союзай зүгһөө аюулай тохёолдожо болохо хэбэртэй шэнгеэр баруун гүрэнүүдтэ олон ушарта хэлсэдэг. Энээгээр шалтаг барьяад сэрэгэй блогууд эмхидхэгдэдэг, манай оронине тойруулан сэрэгэй базанууд байгуулагдадаг. Бидэ хэндэшье хэзээшье добтолхо гэжэ хүсэдэггүйбди, хүсэнэшьегүйбди—энэ хадаа манай принципүүдтэ, манай эб найрамдалда дуратай хэлбэришэгүй политикада харша юм. Зүгөөр бусад гүрэнүүдэй дайнда бэлдэжэ байһыень хаража байхадаа бидэ өөһэдынгөө ороной аюулгүй байдалые хангахын тулада хэмжээнүүдые абангүй байха аргамнайгүй. Манайда арми бии, манай һанахада, бүхы шухала техникээр зэбсэгжэнхэй тон һайн арми бии.

Тиигэбэшье, бидэ дай хүсэдэггүйбди, хүсэнэшьегүйбди, уласхоорондын харилсаануудтахи мүнөөнэй түгшүүрилтэй байдалай орондо этигэл найдабариин, бэе бэеэ ойлголсолгын, ёһотойгоор харилсан туһалалсалгын оршон байдал тогтоохын тулада бүхы хүсэлөө зорюулха ябадал нангин уялгамнай гээшэ гэжэ тоолонобди. Энэ хадаа мүнөө зэбсэгжэлгэдэ гаргашалагдажа байһан туйлай ехэ мүнгэн зөөрине арадуудай ажана тэниглэн байдалда—гэр байрануудые, һургуулинуудые, заводуудые, фабрикануудые, электрическэ станцинуудые барилгада, наука болон культурые хүгжөөлгэдэ зорюулха арга боломжо гүрэнүүдтэ олгохо байна.

Бусад гүрэнүүдэй хабаадалсалгатайгаар коллективнэ аюулгүй байдал хамгаалгын системые Европодо байгуулбал, энэ хадаа эб найрамдалай хэрэгэй ехэ илалтань болохо һэн бэлэй. Бидэнэй лаб этигэдэгэй ёһоор, энэ хадаа бүтэмөөр хэрэг байна: Европын арадууд бэе бэеһээ айнгүйгөөр, эбтэйгээр, хани барисаатайгаар ажаһуужа шадаха байна.

Тус тус оронуудай ниитын ба гүрэнэй байгуулалтын ондо ондоо байһан ябадал уласхоорондын ажабайдалай арсалдаатай асуудалнуудые эбтэйгээр шиидхэлгэдэ һаад ушаруулна гэһэн абяанууд заримдаа дуулдадаг. Теэд ниитын болон гүрэнэй байгуулалта хадаа орон бүхэнэй арадай дотоодын хэрэг гээшэ бшуу. Манай ёһо гуримай олон зүйлнүүд хилын саадахи зарим ажал-ябуулагшадта зохидгүйгөөр харагдажа болохо, тэрэшэлэн тэдэнэй ёһо гуримай олон зүйлнүүдые бидэ зохидшоодоггүйбди. Зүгөөр ниитын болон гүрэнэй байгуулалтын ондо ондоо байһан ябадал арадуудай эбтэйгээр ажаһуулгадань, бэе бэедээ хүндэтэйгөөр хандалгадань, өөһэд өөһэдтөө ашаг туһатай худалдаа наймаа, мүн культурна хэлхэе холбоо хүгжөөлгэдэнь яахадаа һаад ушаруулха болоо юм?

Социализмһаа капитализм үлүү дээрэ гэжэ зарим хүнүүд тоолодог. Капитализмһаа социализм үлүү дээрэ гэжэ бидэ этигэнхэйбди. Энэ арсалдаае хүсөөр, дайгаар шиидхэжэ болохогүй. Эбтэй экономическа мүрысөөн соо алишье тала бүхэн өөрынгөө зүб байһые лаблан харуулаг лэ.

Шиидхэгдээдүй арсалдаатай асуудалнууд дэлхэй дээрэ олон. Иимэ асуудалнууд саашадаашье байха бшуу. Ажабайдал иимэ ха юм. Зүгөөр эдэ асуудалнуудые бидэ тэсэмгэйгээр, даруугаар зүбшэн хэлсэхэ, эбтэй шиидхэбэри гаргаха ёһотойбди, гаргажа шадахабди, һайнаар хэрэлдэнхаар, муугаар эбтэй байһаниинь дээрэ гэлсэдэг. Тиихэдэ бидэ болбол муу бэшэ, харин һайн, ёһотой эб найрамдал туйлахын тулада бүхы хүсэлөө зорюулаад, энээниие туйлаад байбалнай, бүхы оронуудтахи хэдэн миллион хүнүүд һанаагаа амарха байна. Тэдэнэр шэнэ дайнай аюулһаа айхаяа болихо, амар амгалан ба найдамтайгаар ажаһуудаг, ажалладаг болохо байна, энэ амар амгалан ба найдамтай ябадал хадаа манай үетэнэй бата найдамжа болохоһоо гадна, ерээдүйн үетэнэй бата найдамжа болохо байна.

Иимэ зорилготойгоор бидэ Женева мордохомнай.

Уласхоорондын орёо шанга асуудалнуудые энэ зүблөөн дээрэ шиидхэхэбди гэжэ һанаха болоо һаа дэмы ябадал гээшэ. Зүгөөр зүблөөндэ бүхы хабаадагшадай һайн дура хүсэлэнтэй байгаа һаань, хэлсээ баталха гэжэ үнэн зүрхэнһөө эрмэлзэлгэ гаргаа һаань, бидэ болбол бултадаа үгэеэ ойлголсожо, арадуудай эбтэйгээр, амар амгалан ажаһуулгын дулдыдаха тон шухала асуудалнуудые ёһотойгоор шиидхэхын тулада бодото замуудые хараалжа лаб шадахабди.

Зүблөөнэй урда табигдаһан арюун нангин үг зорилгонуудые туйлахын тулада ехэ хүсэлэнгүүдэй хэрэгтэй байһаниинь дамжаггүй. Өөһэдынгөө зүгһөө энэ хэрэгтэ бүхы хүсэлэнгүүдээ зорюулхабди гэжэ советскэ делегаци мэдүүлнэ. Зүблөөндэ бусад хабаадагшадшье мүн тиигэхэ бэзэ гэжэ найданабди.

Холбоото Штадуудай национальна һайндэртэй дашарамдуулан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, США-гэй президент Д. Эйзенхауэр гэгшэдэй хоорондоо абалсаһан бэшэгүүд

Америкын Холбоото Штадуудай национальна һайндэртэй—Бэеэ даанхай байдалай Үдэртэй—июлиин 3-нт ай дашарамдуулан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов хадаа г-н Д. Эйзенхауэртэ доро дурсагдагша бэшэг эльгээбэ:

Америкын Холбоото Штадуудай Президент Дээдэ тушаалта господин Дуайт Д. Эйзенхауэртэ

Вашингтон

Господин Президент, Америкын Холбоото Штадуудай национальна һайндэртэй — Бэеэ даанхай байдалай Үдэртэй дашарамдуулан минии амаршалга хүлисэн абахыетнай, тэрэшэлэн американска арадта минии амаршалгые болон эрхим һайн хүсэлэнгүүдые дамжуулхыетнай гуйнаб.

К. ВОРОШИЛОВ,
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

Июлиин 14-дэ США-гэй президент Д. Эйзенхауэр К. Е. Ворошиловто доро дурсагдагша харюу бэшэг эльгээбэ:

Вашингтонһоо
1955 оной июлиин 14.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.
Дээдэ тушаалта Клемент Ефремович ВОРОШИЛОВТО

Москва.

Америкын Холбоото Штадуудай национальна һайндэртэй дашарамдуулан Та дээдэ тушаалтын эльгээһэн бэшэгэй түлөө баясхалан хүргэгдэнэ.

Дуайт Д. ЭЙЗЕНХАУЭР

Машинно-тракторна станцинуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдтэ, трактористнуудта, комбайнернуудта, тракторна бригадануудай бригадирнуудта ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые бэелүүлэн республикын колхознигууд, машинно-тракторна станцинудай хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд энэ жэлдэ хүдөө ажахые саашадань дэбжээхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаа.

Республикын колхозууд болон совхозуудта хабарай тарилга эмхитэйгээр, агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэгдэбэ. Хабарай культурануудай тарилгын талмай 30 мянга гаран гектараар үргэдхэгдөө. Республикын колхозууд болон совхозууд түрүүшынхеэ ехэ талмайда кукуруза тараа. Энэнь ороохо тараа элбэгээр ургуулжа абаха ба ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ шиидхэхы удхашанартай. Машинно-тракторна станцинууд тракторна паркын бүтээсэ зарим тэды дээшэлүүлээ, машинануудые ашаглалга һайжаруулаа.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэн, колхозууд болон совхозууд энэ хэрэгтэ мүн лэ зарим тэды амжалта туйлаа, гүрэндэ ноохо тушааха жэлэйнгээ түсэбые, һү ба үндэгэ бэлэдхэхэ хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ.

Нүхэдүүд! Машинно-тракторна станцинууд хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид дэбжээхэ хэрэгтэ шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ байна. Энээниие дүүргэхын тулада түбхын түрүүндэ МТС-үүдтэ байһан техникые һайнаар ашагладаг болохо, машина бүхэнине бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ, энэ жэлдэ тэжээл бэлэдхэлгые болон ургаса хуряалгые богонихон болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр, эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ шухала.

Энээнтэй хамта машинно-тракторна станцинууд ниитын малажалые дэбжээхэ талаар хүдэлмэреэ шэнэдхэн һайжаруулха уялгатай. Малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилга үшөөл һулаар хэгдэнэ, ниитын малай тоо толгойе олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд муусa бэелүүлэгдэнэ.

Нүхэдүүд! Хүдөө ажахын жэлэй эгээл харюусалгатай хүндэ хүшэр саг мүнөө ерэбэ гэжэ бидэнэр мэдэхэ ёһотойбди. Үбһэ хуряалгын хүдэлмэри эхилбэ. Кукуруза хуряалга ба силос даралгын хүдэлмэри ойртожо байна. Ургаса хуряалга болотор мүн лэ бага саг үлэбэ. Эдэ бүхы хүдэлмэрине амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа түбхын түрүүн машинно-тракторна станцинуудһаа, гүрэнэй найдаһан техникые бидэнэр механизаторнуудай шадамараар хэрэглэһэнһээ, тракторна, үбһэ хуряалгын бригадануудта, комбайнова агрегадуудта, колхозуудай таряанажалай бригадануудта ажалай эмхидхэлгые зүбөөр табиһанһаа болохо байна. Гэтэр республикын МТС-үүдтэ комбайнова паркын, молотилкануудай, тараа сэбэрлэдэг машинануудай заһабарилга үшөө дүүргэгдээгүй, комбайнуудта ябаха тракторнууд бултадаа бэлэн болгогдоогүй, үбһэ хуряалгын машинануудай, силос даралгын машинануудай заһабарилга дүүрээдүй. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ, ургаса хуряалгада бэлэдхэлэй иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байхадань бидэнэр һанаагаа зобонобди.

Тиимэһээ энээнэй харюусалгые ойлгон, бидэнэр, механизаторнуудай урда табигдаад байһан зорилгые — тэжээл бэлэдхэлые, ургаса хуряалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын тулада, эдэ бүхы дутагдалнуудые түргэнөөр усадхажа, эдэ хүдэлмэринүүдтэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэжэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ зорюулая гэжэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэнэрые, МТС-үүдэй бүхы трактористнууд, комбайнернууд, механизаторнууд болон мэргэжэлтэдые уринабди.

Ургаса хуряалгые хүдэлмэриин 10 үдэр соо гээлтэгүйгөөр үнгэргэхын тулада хуряалгын эхилтэр бүхы жатканууд, лобогрейкэнүүдые бултыень шэнэлэн заһаха, тараанай эдеэшэнтэжэ байха үедэ хуряалгыень аминдань хэхын тулада сенокосилкануудые тааруулан зохёохо уялгатайбди.

Тараа хуряалгада бэлэдхэхэтэеэ хамта ургасын хойноһоо, илангаяа кукурузын ургасын хойноһоо һайн харууһа хэхэ, тиихын тулада ойрын хоёр гурбан үдэр соо тарилгын үбһэ түүхэ, кукурузын эшэнүүдые шэнгэрүүлхэ, ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхэ, тэжээл үгэхэ хүдэлмэри хэхэ уринабди. Ингээд байгаа хадаа кукурузын баян ургаса — эдеэшэнтэһэн буурсагууд болон эшэ набшаһа абажа шадахабди. Ниитын малажалда шэмэтэ тэжээл хүрэхэ хэмжээтэйгээр бэлэдхэхын тулада ойрын үдэрнүүдтэ силоснэ барилгые дүүргэхэ, хээрын ногоогоор эртын силос даража эхилхэ шухала.

Механизаторнуудай урда табигдаад байһан ехэ зорилгонуудые мэдэрэн, бидэнэр условно трактор бүхэнөөр 600 гектарһаа бага бэшэ газар элдүүрилхэ, нэгэ комбайнаар 500 гектарһаа бага бэшэ тараа хуряаха уялга абаад, тэжээл бэлэдхэлгые, ургаса хуряалгые болон хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлгые саг сооһь һайн шанартайгаар үнгэргэхын түлөө, ороохо тараа болон малажалай продуктнуудые ехээр абадаг болохын түлөө колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай зохёоһон хэмжээ-ябуулгануудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ гэжэ республикын бүхы механизаторнуудта ханданабди.

Республикын бүхы трактористнууд, комбайнернууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдөө ажахые эрид дэбжээхэ тухай парти болон советскэ правительствын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа зорюулха байха гэжэ механизаторнуудай республиканска зүблөөндэ хэмжээ дары абахыетнай таанадые хабаадагшад найдана.

Малшадта саг үргэлжын анхарал хандуулха

Малажалые хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлхэ тухай партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө манай республикын малшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхознигууд, механизаторнууд эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Тэдэнэр ойрын хэдэхэн жэл соо малажалһаа ашаг шэмэ абалгые хоёр, хоёрһоо үлүү дахин ехэ болгохо, ниитынгээ малай тоо толгойе олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха гэхэ мэтын шухалын шухала асуудалнуудта бүхы анхарал оролдолгоёо хандуулна.

Партиин табиһан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар, болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө арад зоной өөһэдынь үүсхэһэн социалистическэ мүрысөөнэй хүсэн үдэр ерэ бүри улам үргэн далайсатайгаар дэлгэрнэ. Малшад, һаалишад, хонишод, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлажа, эршэтэ ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулна.

Мүнөө республикын үргэн ехэ зунай бэлшээринүүд дээрэ үхэр мал адуулагдажа, хүсэ шадалаа нэмээн ябана. Тэдэ малые харуулжа, холын гүүртэ, отарануудаар ...сэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа ябаһан малшадые халуун анхаралаар хүреэлхэ гээшэ тон шухала байна. Колхозуудай центрнүүдһээ холо хабсагай үргэн талада гү, али хада хангилай хаяа бөөрөөр олон тоото отара, гүүртэнүүд байрладаг.

Эгээл эндэ, малшадай ажаһуудаг газартань, ниитэ-политическэ хүдэлмэрине удха түгэлдэрөөр ябуулха, тэдэнэй культурна эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха гээшэ ехэхэн удхашанартай асуудал мүн. Хаана энэ асуудалда бодото анхарал хандуулагданаб, тэндэ ажал хүдэлмэринь ургашатай, бүтээсэтэй байдаг, малшад сэдьхэл дүүрэн, урматай зорилготой ябажа, ажал хүдэлмэреэ абьяасатай дорюунаар хэдэг.

Малшадые культурно-ажаһуудалай талаар хангалгые эмхидхэхэ шэнэ формо болохо нүүдэл культбазанууд ехэхэн үүргэ дүүргэнэ.

Хэжэнгын, Кяхтын ба бусад аймагуудта нимэ нүүдэл культбазанууд эмхидхэгдэнхэй. Илангаяа зунай үедэ, бэе бэеһээ таруу холо байдаг гүүртэ, отаранудай малшадай культурна эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангаха ба тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха хэрэгтэ нүүдэл культбазанууд айхабтар ехэ аша туһатай байна гэжэ дүй дүршэл харуулна. Нүүдэл гү, али саг үргэлжын культбазанудай хүдэлмэрине түсэбэй ёһоор, һайнаар эмхидхэжэ шадабал, манай партийна организацинууд малшадай дунда политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрине улам үргэнөөр ябуулха арга нүхэсэлые олоно бшуу.

Зүгөөр зарим аймагуудта мүнөөшье болотор нүүдэл культбазануудые эмхидхэхэ хэрэгтэ бодото анхарал хандуулагданагүй.

Тарбагатайн, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүүдэл культбазануудые эмхидхэхэ асуудалые тоодоггүй заншалтай. Ушар иимэһээ эдэ аймагуудай зарим колхозуудта малшадай культурна болон ажаһуудалай талаар эрилтэнүүд хүсэд хангагданагүй.

Мүнөө республикын олохон колхозуудта «Малшадай үдэр» үнгэргэгдэдэг болоо. Энээнэй һайшаалтай юумэниинь юуб гэхэдэ, тэндэ социалистическэ мүрысөөнэй болон ажал хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдана, түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай хөөрэлдөөнүүд, элидхэлнүүд үнгэргэгдэнэ. Малшад сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлигээр үнгэргэнэ, мүн худалдаа наймаанай ларёгууд ерэжэ, үргэн хэрэглэлэй эд бараа малшадта худалдадаг юм.

Теэд зарим колхозуудта «Малшадай үдэр» бэлэдхэл муутайгаар, хайша хэрэгээр үнгэргэгдэнэ. Зэдын ба Сэлэнгын аймагуудай зарим колхозуудта «Малшадай үдэр» миин ёһо тэдыгээр үнгэргэгдэнэ. Малшадай суглараһан газарта кино, концертнүүд харуулагданагүй. Тэдэнэй культурна эрилтэнүүдые хүсэдөөр хангахын тулада колхозуудай правленинүүд, партийна эхин организацинууд үшөөл багаар анхардаг байна.

«Малшадай үдэрые» үнгэргэхэтэй сасуу үдэр бүриин политическэ болон ойлгууламжын хүдэлмэрине һуладхажа болохогүй. Зарим хүтэлбэрилэгшэд «Малшадай үдэрые» үнгэргөөд лэ, энээгээрээ һанаагаа амаршадаг, хамаг хүдэлмэреэ хэбэб гэжэ һанадаг заншалтай. Энэ тон буруу. Малшадай ба олониитын дунда саг үргэлжын политическэ хүдэлмэрине удха түгэлдэрөөр ябуулха, парти, правительствын табиһан зорилгонуудые тэдэндэ тайлбарилан ойлгуулха гээшэ партийна организацинуудай нангин уялгань болоно.

Малшадай гэр байрануудые заһабарилха, холын отара, гүүртэнүүдтэ улаан булангуудые, нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэхэ гэхэ мэтын асуудалнууд мартагдаха ёһогүй. Мүн малшадта хүргэгдэхэ шэнэ газетэ, журналнууд зарим колхозуудай правленинүүд ба клубуудта хэдэн хоногоор, неделеэр хэбтэжэ байдаг. Малшадта медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэг үшөөл хангалтагүй байһаар.

Эдэ бүхы асуудалнуудта колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд бодото анхаралаа табижа, малшадай эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангахын түлөө бүхы оролдолгоёо гаргаха уялгатай.

Зунай бэлшээриин үедэ малшадай дунда политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрине үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, парти, правительствын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ тэдэнэй хэшээл оролдолгые зорюулха хэрэгтэй.

Московско Кремльдэ ажалшадые һаадгүйгөөр оруулжа байха тухай

1955 оной июлиин 20-һоо Московско Кремльдэ ажалшадые һаадгүйгөөр оруулжа байха болобо.

Московско Кремльдэ ажалшадай оролгые ёһотойгоор эмхидхэхыень ажалшадай депутадуудай Московско Соведэй гүйсэдкомдо, КПСС-эй Московско городской комитедтэ, Кремлиин комендантда даалгагдаба.

Вьетнамай Демократическа Республикын Правительственна Делегаци СССР-эй Наукануудай академиин Атомна электростанци хараба

Президент, Премьер-Министр Хо Ши Мин түрүүтэй Вьетнамай Демократическа Республикын Правительственна делегаци июлиин 15-да СССР-эй Наукануудай академиин Атомна электростанци хараба.

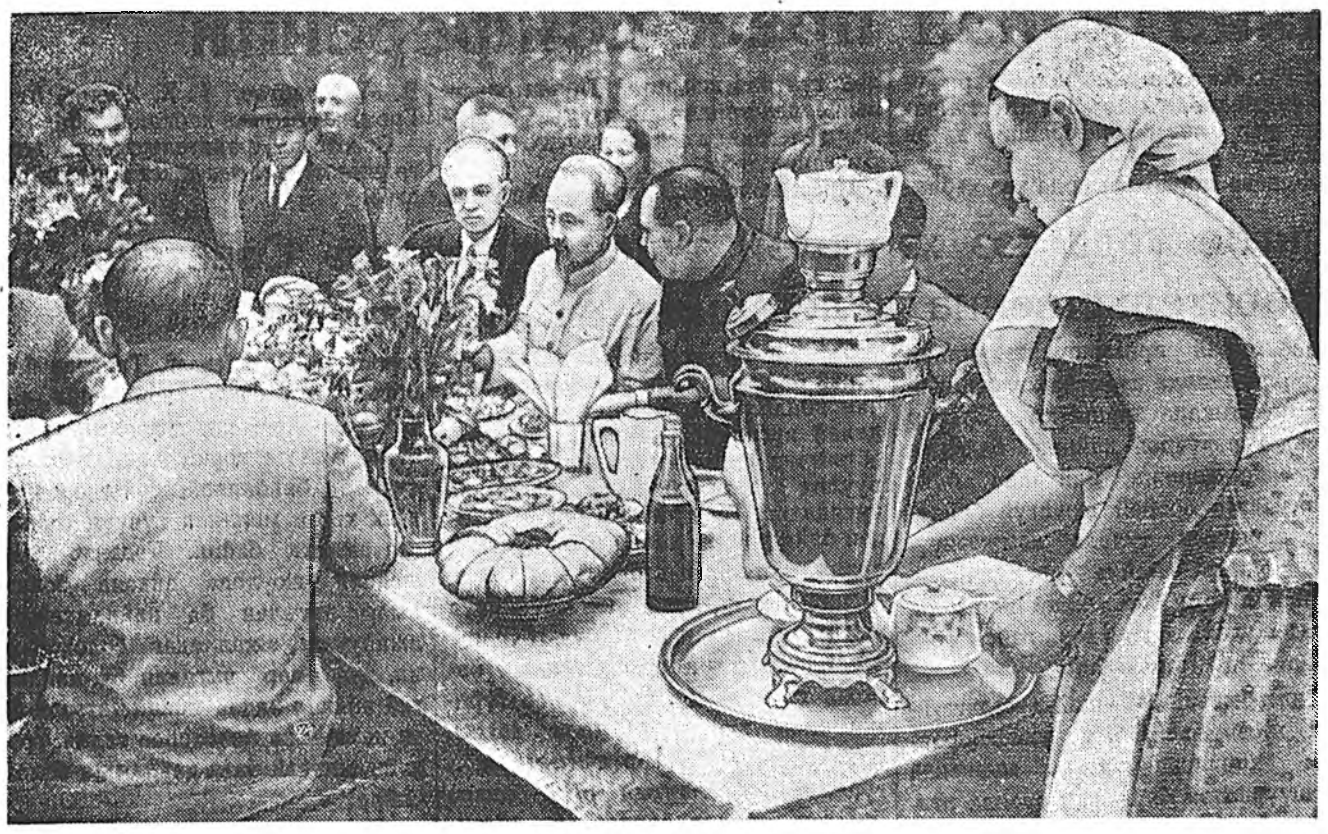
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, Советскэ Союзһаа Вьетнамай Демократическа Республикада байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол А. А. Лаврищев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Протокольно таһагые даагшын туһалагша К. Акчеков гэгшэд делегацие үдэшэлсөө. (ТАСС).

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедһээ, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведһээ

КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет В. И. Ленинэй байхада Совнаркомой Хэрэгүүдые Эрхилэгшээр хүдэлмэрилһэн, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй эгээ үнинэй ажал-ябуулагша, түүхын наукануудай доктор, профессор Владимир Дмитриевич Бонч-Бруевичын удаан үбшэлһэнэй һүүлээр, 83 наһатайдаа, энэ оной июлиин 14-дэ наһа бараһан тухай гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет.

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет.

Вьетнамай Демократическа Республикын Правительственна делегаци президент Хо Ши Мин түрүүтэйгээр Иркутскаар ябаба. | ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иркутска районой «По сталинскому пути» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхозно пасека дээрэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Вьетнамай Демократическа Республикын Президент ба Премьер-Министр Хо Ши Минэй хүндэлэлдэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловта болоһон уулзалга

Июлиин 14-дэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Кремлёвско Ехэ Ордон соо Вьетнамай Демократическа Республикын Президент ба Премьер-Министр Хо Ши Минэй хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ.

Вьетнамай Демократическа Республикын ба Советскэ Союзай гимнүүдые гүйсэдхэлгөөр уулзалга эхилбэ.

Уулзалга дээрэ байлсаһан хүнүүд: Вьетнамай Демократическа Республикын Президент ба Премьер-Министр Хо Ши Мин, Вьетнамай Ажалшадай партиин Генеральна Секретарь Труонг Шин, Финанснуудай министр Ле Ван Гиен, Промышленностиин ба худалдаа наймаанай министр Фан Ань, Гэгээрэлэй министр Нгуен Ван Гуен, Газартаряалангай ба ой модоной ажахын министр Нгием Суан Ием, Президентын канцеляриин Начальник Нгуен Зуй Тринь, Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Унг Ван Хием, Элүүрые хамгаалгын министрын орлогшо Фам Нгок Тхак, СССР-тэ Вьетнамай Демократическа Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Нгуэн Лонг Банг.

Советскэ талаһаа Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, П. К. Пономаренко, А. Б. Аристов, П. Н. Поспелов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор А. П. Завенягин, А. Н. Косыгин, В. А. Кучеренко, П. П. Лобанов, В. А. Малышев, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшонор М. П. Тарасов, Ш. Р. Рашидов, М. Д. Чубинидзе, М. А. Ибрагимов, Т. Кулатов, Ш. М. Арушанян, А. Сарыев, О. В. Куусинен, Ю. И. Палецкис, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ Д. Т. Шепилов, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. М. Пузанов, СССР-эй Министрнүүд С. Ф. Антонов, П. Я. Антропов, В. Г. Бакаев, Б. П. Бещев, Ф. Д. Бараксин, П. Н. Горемыкин, К. П. Горшенин, П. В. Дементьев, Н. А. Дыгай, М. А. Евсеенко, В. П. Елютин, В. Г. Жаворонков, Г. К. Жуков, А. Н. Задемидко, В. П. Зотов, А. А. Ишков, И. Г. Кабанов, В. Д. Калмыков, Е. Ф. Кожевников, И. К. Козюля, А. К. Кортунов, Л. Р. Корниец, А. И. Костоусов, И. А. Лихачёв, Ф. Г. Логинов, П. Ф. Ломако, Л. Г. Мельников, Н. А. Михайлов, Е. С. Новосёлов, И. И. Носенко, Г. М. Орлов, Д. В. Павлов, П. И. Паршин, Н. Д. Псурцев, Д. Я. Райзен, Н. С. Рыжов, И. Т. Скиданенко, С. А. Степанов, С. М. Тихомиров, З. А. Шашков, А. Г. Шереметьев, Советскэ Союзай маршалнууд И. Х. Баграмян, С. С. Бирюзов, К. С. Москаленко, В. Д. Соколовский, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй Госпланай Түрүүлэгшэ Н. К. Байбаков, СССР-эй Госбанкын правлениин Түрүүлэгшэ В. Ф. Попов, ТАСС-эй харюусалгата хүтэлбэрилэгшэ Н. Г. Пальгунов, «Известия» газетын главна редактор К. А. Губин, «Красная звезда» газетын главна редактор В. П. Московский, Экономическа хэлхеэ-холбоонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Главна Управлениин начальник К. И. Коваль, КПСС-эй МК-гэй секретарь И. В. Капитонов, КПСС-эй МГК-гэй секретарь Е. А. Фурцева, Моссоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь А. Н. Шелепин, СССР-эй Министрнүүдэй орлогшонор А. А. Громыко, В. В. Кузнецов, В. А. Зорин, В. С. Кеменов, С. В. Кафтанов, В. С. Семёнов, Н. Т. Федоренко, И. Ф. Семичастнов, Н. Е. Твердохлебов, Вьетнамай Демократическа Республикада СССР-эй Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. А. Лаврищев, РСФСР-эй Гэгээрэлэй Министр И. А. Каиров, Артиллериин маршал М. И. Неделин, адмирал Н. Е. Басистый, генерал-полковнигууд А. С. Желтов, Ф. Ф. Кузнецов, И. А. Серов, М. А. Шалин, СССР-эй Госбанкын Правлениин түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. С. Геращенко, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ физическэ культурын болон спортын талаар комитедэй Түрүүлэгшэ Н. Н. Романов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Коллегиин гэшүүд Л. Ф. Ильичёв, С. П. Козырев, М. А. Костылёв, СССР-эй уран зохёолшодой Союзай правлениин нэгэдэхи секретарь А. А. Сурков, Советскэ композиторнуудай Союзай генеральна секретарь Т. Н. Хренников, ВСХВ-гэй директор Н. В. Цицин, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников, СССР-эй Онсо ба Бүрин эрхэтэ посолнууд Г. Н. Зарубин, М. А. Меньшиков, Г. М. Пушкин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Н. П. Цыгичко, Е. А. Тарабрин, СССР-эй МИД-эй Протокольно таһагые даагша Ф. Ф. Молочков, Московско Кремлиин комендант генерал-лейтенант А. Я. Веденин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын, СССР-эй Оборонын министерствын, Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, наука ба культурын ажал-ябуулагшад, советскэ болон хари гүрэнүүдэй журналистнууд уулзалга дээрэ байлсаба.

Уулзалга дээрэ айлшад боложо байлсаһан Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посолнууд гэбэл: Бирманска Союзай—Монг Он, Корейскэ Арадай Демократическа Республикын—Лим Хэ, Индиин Республикын—К. П. Ш. Менон, Чехословацка Республикын—Я. Вошаглик, Аргентинын — Л. Браво, Монгол Арадай Республикын — Д. Адилбиш, Австриин—Н. Бишофф, Албаниин Арадай Республикын — М. Прифти, Югославиин Федеративна Арадай Республикын—Д. Видич, Мексикын—А. Розенцвейг Диас, Индонезиин Республикын—Субандрио, Хитадай Арадай Республикын—Лю Сяо, Израиль гүрэнэй—И. Авидар, Финляндиин—Э. А. Вуори; Онсо Эрхэтэ Посланнигууд ба Бүрин эрхэтэ министрнүүд гэхэдэ: Эфиопиин—Г. Заллака, Сириин—Ф. Хани, Ливанын—А. Нажжар; Хэрэгүүдэй Саг зуурын Этигэмжэтэд гэхэдэ: Иранай—А. Этесами, Египедэй—Н. А. Х. Кэдри, Афганистанай—А. Каюм, Германска Демократическа Республикын—К. Зейц, Болгариин Арадай Республикын — П. Н. Царвуланов, Румынска Арадай Республикын—Ш. Дуку, Венгерскэ Арадай Республикын Й. Ковач, Швециин—Л. Петри, Польско Арадай Республикын—Ю. Банак, Францийн посольствоһоо советник—Ф. де Лианкур.

Вьетнамай Демократическа Республикын эб найрамдалай тала баригшадай делегациин гэшүүд— Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ хабаадалсагшад эб найрамдал хамгаалгын Вьетнамска Комитедэй Түрүүлэгшэ Ле Дин Там түрүүтэйгээр уулзалга дээрэ байлсаба.

Сирийскэ парламентын делегациин гэшүүд депутадуудай палатын вице-түрүүлэгшэ Рафик Башшур түрүүтэйгээр уулзалга дээрэ байлсаба.

Уулзалгын боложо байха үедэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, Вьетнамай Демократическа Республикын Президент Хо Ши Мин гэгшэд үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Арюун сэдьхэлэй хани барисаанай оршон байдалда уулзалга үнгэрбэ.

* * *

Уулзалга дээрэ ехэ концерт болоо.

(ТАСС).

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ хабаадагшадые советскэ арад халуунаар угтана

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ хабаадаад, Хельсинкиһээ ерэһэн хилын саадахи айлшадые советскэ городууд болон тосхонуудай ажалшад халуунаар угтана. Орон дотор аяншалжа ябаха зуураа, гадаадаһаа ерэһэн айлшад советскэ хүнүүдэй ажабайдалтай танилсана.

Индийскэ делегациин бүлэг гэшүүд Сталинградта ерээ. Тэдэнэр ерэһэн үдэртөө городтой танилсаһан, шэнэ гэр байшангуудай архитектурна гоёолтын һайханиие һонирхон хараһан байна. Индийскэ делегадууд экономико болон культурын элдэб һалбаринуудта таджик арадай туйлаһан туйлалтануудые харуулһан документальна хэдэ хэдэн фильмнүүдые ехээр һонирхон хараа.

Хельсинкидэ болоһон ассамблейдэ хабаадаһан индийскэ бүлэг врачууд июлиин 13-да Москвада, СССР-эй Медицинскэ наукануудай академиин президиумдэ советскэ элитэ эрдэмтэд-медигүүдтэй уулзаһан байна. Академиин президент профессор А. Н. Бакулев болон президиумэй бусад гэшүүд академиин ба тэрээнэй олон тоото институдуудай хүдэлмэри тухай, хирургиин, терапиин, эпидемиологиин талаар хэгдэжэ байгаа шэнжэлгэнүүд тухай Индиин медицинын ажал-ябуулагшадта хөөрэжэ үгөө. Индиин врачууд орон дотороо научно-шэнжэлэлгэнүүдые эмхидхэдэг дүй дүршэл тухайгаа хөөрэһэн байна.

Вьетнамска делегаци Сталинградһаа Москва бусажа ерээ. Сталинградта байха зуураа, тэдэнэр В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ, суднаар ябалгын Волго-Донской каналаар аяншалһан, планетарида, архитекторэй байшанда ороһон байна. Сталинградайхид Демократическа Вьетнамай түлөөлэгшэдые хаа хаанагүй халуунаар амаршалаа.

Аргентина, Бразили, Колумби, Куба, Мексика болон Уругвайһаа ерэжэ, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Ассамблейдэ хабаадаһан табин хүн Грузида дүрбэн хоног айлшалһан байна. Тэдэнэр Рустави городтохи Сталинай нэрэмжэтэ металлургическа заводто, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ, И. В. Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта, далай шадарай Зеленый-Мыс курортдо, грузинска һурагшадай амаржа байгаа пионерскэ лагерьнуудта ошоһон байна. Тэдэнэр Гори городто ошожо, И. В. Сталинай байшан-музейдэ орожо хараа.

(ТАСС).

Советскэ арад КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжэнэ

Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод

Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ороной промышленностиие саашадань дэбжээхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха, үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулха зорилгонууд тухай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленумэй тогтоолые ажалай болон политическэ туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба.

Предприятинуудай партийна организацинуудай агитаторнууд — коммунистнууд, комсомолецууд, түрүү хүдэлмэришэд цехүүд, участогууд болон бригадануудта гаража, Пленумэй тогтоолые хүдэлмэришэдтэ ойлгуулжа захалба.

Үсэгэлдэр үдэшэлэн, хоёр халаанай һэлгэлдэхэ үедэ ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын, котёл бүтээлгын, зэд шудхалгын цехүүдэй улаан булан соо агитаторнууд газетын материалаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ.

Заводой шэрэм шудхалгын цехтэ коммунист Хмелев хөөрэлдөө хэхэ зуураа, арадай ажахын гол һалбари болодог хүндэ промышленностиин гайхамшагта хүгжэлтэ, мүн табадахи табанжэлэй түсэбэй болзорһоонь нэгэ жэл 4 һара урид дүүргэгдэһэн тухай хэлээд, «манайшье цехын коллектив ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар бага бэшэ амжалта туйлаа» гэбэ.

Шэрэм шудхагшад продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ түсэбые бүхы талаарнь болзорһоонь урид — июлиин 1-дэ сүм дүүргээ. Цехтэ уралан нарижуулгын хүдэлмэри нилээд һайжараа. Инженер Татауровай зохёоһон конвейер үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, шэрэм шудхалгадахи ажал ехэтэй хүдэлмэри гүйсэд механизацилагдаһан байна. Энээнэй ашаар жэлэй туршада 250 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэн зөөри алмагдаа.

Агитатор Хмелёвой хөөрөөе хүдэлмэришэд һонирхожо шагнаа. Цехын эрхим хүдэлмэришэн — шэрэм шудхагша нүхэр Федоров хөөрөөнэй эсэстэ иигэжэ мэдүүлбэ:

— Бидэнэр, металлургнууд хүндэ промышленностиин хүгжэлтэдэ ехэхэн үүргэ дүүргэнэбди. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын тула ажалайнгаа бүтээсые саашадань дээшэлүүлхэ ба шэрэм шудхалгын хүдэлмэриие улам нарижуулха ёһотойбди...

Нүхэр Федоровой үгэ хэрэг хоёр һолисолдодоггүй юм. Үсэгэлдэр тэрэнэй бригада халаан соогоо хэдэн шудхалаа түргэн аргаар гаргажа, нормоёо үлүүлэн дүүргэбэ.

Ажалай дэбжэлтэ

Улан-Удын модоной заводой хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй ЦК-гэй һаяхан болоһон Пленумэй тогтоолые зүбшэн хэлсэжэ байна. Заводой агитаторнууд цехүүдэй коллективүүдэй дунда «Промышленностиие саашадань хүгжөөхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха, үйлэдбэри эмхидхэлгые һайжаруулха зорилгонууд тухай» тус Пленумэй тогтоолые уншажа үгэнэ. Эндэ үгэ хэлэһэн модо болбосоруулгын цехын начальник нүхэр Калашников иигэжэ мэдүүлбэ:

— Манай заводой коллектив продукци үйлэдбэрилхэ табадахи табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбые болзорһоонь 7 һара урид дүүргээ. Тэрэ тоодо манай цехынхид продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Тиигэбэшье, бидэнэр туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарха ёһогүйбди. Партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоол үйлэдбэри дээрээ бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэхые уялгална. Тэрэнэй тулада ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, үйлэдбэридөө шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ ба ажалай түрүү дүй дүршэлые хэрэглэхэ ёһотойбди. Энэ тогтоолдо харюу болгон, июль һарынгаа даалгабариие болзорһоонь табан хоног урид дүүргэхэмнай лабтай.

Мүнөө заводой хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Июлиин 14-дэ тус коллектив модо хюреөдэхэ 7 һарынгаа түсэбые болзорһоонь 15 хоногоор урид дүүргэжэ шадаа. Модо хюреөдэлгын, хюреөдэгдэмэл материал ашаалха цехүүдэй коллективүүд аяар август һарын түсэбөөр хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Мастернууд нүхэд Горячкин, Воробьев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг халаанайхид үдэр бүриингөө нормые холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Д. Аюшеев.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрика

Эндэхи хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон албахаагшад партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые баяр баясхалантайгаар угтаба. Фабрикын цех бүхэндэ хөөрэлдөөнүүд, газетэ уншалга эмхидхэгдэнэ.

Үдэшын халаанай урда тээ фабрикын аппаратно-ээрэлгын цехтэ агитатор Ф. Гаськов хөөрэлдөө хэбэ. Хөөрэлдөөндэ цехын хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ажалайнгаа эмхидхэлые нарижуулан һайжаруулха талаар өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэбэд.

Заводой түрүүшүүл

—Манай завод нёдондо жэлэй хоёрдохи хахадта ехэхэн гээгдэлдэ ороһон байгаа. Тэрэ үедэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө предприяти бүхэнэй коллектив бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ һэн. Теэд манайшье заводойхид гээгдэлһээ гарахын тулада бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэжэ эхилһэн байна. Тэрэ тэмсэлнай миин хосороогүй. Продукци үйлэдбэрилхэ һарын, квартальна түсэбүүд саг болзор соогоо дүүргэгдэдэг болоо,—гэжэ Улан-Удын шэлэй заводой шэл шанагша нүхэр Корнеев хөөрэнэ.

Шэлэй заводой хүдэлмэришэд хайшан гээд гээгдэлһээ гараабгэ хэдэ, цехүүдэй коллективүүд хоорондоо социалистическэ мүрысөөн һайнаар дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидэгдэһэн байгаа. Хүдэлмэришэдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдажа, хүдэлмэришэн бүхэнэй урда харюусалгатай зорилго табигдаһан байна. Тиин цех хоорондын мүрысөөнэй ябасые саг сооһь шалгадаг, түрүүшүүлыень Хүндэлэлэй доскада бэшэдэг болоо. Ажалай бүтээсые эрид шууд дээшэлүүлгэдэ шэл шанагшад ехэхэн үүргэ эзэлнэ. Тиимэһээ машинно-ванна цехтэ хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые наринаар шалгадаг, ажалайнь эмхидхэлые һайжаруулхын зорилгоор инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые нэмэжэ үгэһэн юм.

Иигэжэ хүдэлмэрилһэнэй ашаар ажалай бүтээсын дээшэлһэниинь тобойсо харагдаа. Бригада, цех бүхэнэй продукци үйлэдбэрилхэ үдэр бүхэнэйнь график үлүүлэн дүүргэгдэжэ эхилээ һэн. Орон доторнай үргэнөөр эрхилэгдэжэ байһан шэнэ барилганuудта хахад жэлэйнгээ түсэбһөө галуур горьтойхон хэмжээнэй сонхын шэл үйлэдбэрилэгдөө. Шэл шанагшад нүхэд Хаймурзин, Галинецкий, Дворников болон бусад пеэшэнэйнгээ квадратна метр бүхэнһөөнь 600 килограмм шанагдамал шэл абадаг болоо. Новаторнууд нүхэр Аксенович, Барышников гэгшэд шэл татадаг машиные һайнаар ашаглажа, час соо 70—80 метр хүрэтэр сонхын шэл татажа гаргана. Татаһан шэлэйнь 90 процентнь эрхим шанартай байдаг болоо.

Н. Рыбалко.

Шефтээ абаһан колхоздоо хоёр бригада эльгээбэ

Зүүн-Сибириин пароходствын Улан-Удын пристаниин ба Байкало-Селенгинскэ техническэ участогай коллективүүд шефтээ абаһан Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо 2 бригада эльгээбэ. Эдэ бригадануудынь колхоздо гахайн байра ба 1000 квадратна метр талмайтай асфальтаар хушагдаһан орооһоной ток барижа үгэхэ юм.

Бригадын хүдэлмэриие хүтэлбэрилхын түлөө пристаниин прорабууд нүхэд Бутин, Копыловский гэгшэд ошолсоо.

Д. Балданов.

Залуу бэшэгшэдэй зохёолнуудһаа

НОМГОН ДАЛАЙН ЭРЬЕДЭ

1. Истребительнүүд

Далайн эрьедэ, аэродром дээрэ
Далияа дэлинхэй зэргэлэн жэрынхэй,
Харбагдахаа байһан годлинууд мэтэ,
Хабатай урагшаа шуумайн зэһэнхэй.

Наранай туяанда һайханууд гээшэнь,
Нюдэ ялбаана урахан дүрэһөөрөө*).
Хүсэнэб: нэгыень, залажа дээшэнь,
Хүхэ огторгой эсхэһэйб зоргоороо.

Һалхинтай урилдан тэрэнэй хурдые
Һорижо үзэхэ һэм, дурааараа тиихэдэ.
Артельдээ хүлеэдэг инагайнгаа нэрые
Агаарта бэшэхэ һэм, сэхыень хэлэхэдэ.

*) Дүрэһэн—шэнжэ түхэл.

2. Старт дээрэ

Хүдэлжэ байгаа двигателиин абяаг
Хүбшөөр зэдэлэн, газар доһолгоно.
Мундуу хүсэндэнь тогтожо ядан,
Мүнгэн истребитель байрадаа собхорно.

Түернэ, эшхэрнэ байжа ядаһандал.
Тооһо шорой шэдэжэ хойшонь.
Хурдан хүлэгэй жолоо татаһандал
Хүхюун Эрдэн һууна кабина сооһь.

Дайсанай «харсага» харатай, мэхэтэй,
Дабажа магад нангин хилыемнай.
Энэ двигателиин хүсэнтэй тэнтэй
Харюу сохилто хэхэл Эрдэмнай.

3. Самолёдой технигүүд

Хойно хойноһоо ниидэн ошоно
Хурдан солбон реактивна шубууд.
Эдэниие бэлдэжэ, агаарта үдэшэнэ
Эрдэм мэргэжэлтэй технигүүд—хүбүүд.

Шэдитэй гарнуудай залаһан тээшэ
Шубууд тэнгэридэ урбана, эрьенэ.

Балдан омогорхуу шэртэнэ дээшэ,
Баярлан зүрхэниинь доһолно, лугшана.

Агаарта лётчигой туйлаха амжалт
Техник Балдан газарта бэлдэнэ.
Даабаряа дүүргээд Эрдэн ерэхэдээ
«Һайн даа» гэжэ гарыень адхана.

4. Бишыхан „лётчик"

Дүрбэтэй хүбүүхэн
Дээшээ шэртэнэ:
Тэндэнь бишыхан
Самолёт ниидэнэ.

Согтой хүхюухэн,
Собхороод, дэбхэрээд
Тогтууригүй хүбүүхэн
«Тэрэ баабайм!»—гээ.

Онигорхон нюдэд
Огторгой шэглэшэбэ.
Обёоронгүй хүсэд
Олониинь үлэшэбэ.

—Харагты, ниидэхэм,—гээ
Хүбүүхэн нүхэдтөө.
Гарнуудаа дэлгээгээд,
Үнгинөөд гүйшөө.

Хойноһоонь үхибүүл
Хаража ханаа.
Нюсэгэн һүеынүүд
Наранда ялаганаа.

...Баабайнгаа зэргын
Болоходоо хүбүүхэн
Үстэнөөрөө сэгээн
Тэнгэреэр ниидүүжэн.

Алексей БАДАЕВ.

Механизаторнуудай республиканска зүблөөн

МТС-үүдэй хүдэлмэриие улам һайжаруулха

„Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ, хүдөө ажахые саашаданһ дэбжээхэ талаар партиин табиһан зорилгонуудые тэн зоригто ажалаараа амжалтатайгаар бэелүүлхыенһ эрэгтэй эмэгтэй колхозниггуудые, комбайнернууд болон трактористтнуудые, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдые, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые... Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Пленум уряална".

(КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолһоо).

☆ ☆

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба КПСС-эй областной комитедэй зарлаһан механизаторнуудай республиканска зүблөөн 1955 оной июлиин 14-дэ Улан-Удэ городто үнгэргэгдэбэ. Тус зүблөөндэ республикын машинно-тракторна станцинуудай 600 гаран тракторист, комбайнер, механик, инженерно-техническэ болон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба.

Зүблөөн дээрэ «Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ, ургаса хуряаха, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ талаар республикын механизаторнуудай зорилгонууд тухай» республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. С. Болсохоев элидхэл хэбэ. Элидхэлэй һүүлээр зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар 20 гаран хүн үгэ хэлэбэ. Зүблөөнэй эсэстэ КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь Г. И. Климов дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Зүблөөндэ хабаадагшад тэжээл бэлэдхэлые, мүн ургаса хуряалгые болон хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгые саг болзор соонь, эрхим һайнаар үнгэргэхые уряалһан Хандалга баталан абаба. Тус зүблөөндэ хабаадагшадай хэлэһэн зарим үгэнүүд доро толилогдобо.

☆ ☆

Доторой арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ

(Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй директор А. Г. ДМИТРИЕВЭЙ үгэһөө)

Энэ зүблөөнэй удхашанар угаа ехэ. Республикын 600-гаад механизатор эндэ суглараба.

МТС-ые, тэрэнэй баян техникые, һургажа һайтай кадрнуудые хүдөө ажахыдаа шиидхэхы хүсэн гэжэ манай парти тоолоно.

Иимэ ехэ найдабарине нэрэтэй солоор харюулхые оролдожо, манай механизаторнууд мүнөө жэл нёдондонойхиһоо һурагтүй һайнаар ажалдаа. Июлиин 1-нэй мэдээгээр условно трактор бүридэ дунда жэшээр 404 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ, тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбые 62,8 процент дүүргээбди.

Урдынхида орходоо мүнөө жэл манай МТС тарилга хуряалгадаа гадна, ехэхэн хүдэлмэри колхозуудайнгаа малажал болон барилга дээрэ хэһэн байна. Энэ хадаа малажалай түсэбэй дүүргэлтые ехээр дэмжэнэ гэшэ үгэбэ. Тиимэ тула манай доторой арга боломжо хадаа аргагүй ехэ байна гэжэ бидэнэр өөһэдөөшье ойлгообди. Мүнөө харьяата колхозуудаа 1640 тонно силосэй багтаха траншей барижа дүүргэхэеэ байнабди. Тэрээнһээ гадна, МТС-эймнай коллектив өөрынгөө хүсөөр Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоздо 450 тонно багтаамжатай силоснэ траншей барижа үгөө.

Мүнөө жэл манай МТС үйлэдбэриин, байрын болон культурно-ажаһуудалай барилга ехээр ябуулжа байна. Механизаторнуудтаа 2 квартиратай байрын гэр, столово, бани барияабди. Тиихэдэ контородоо шэнэ залгаа барижа эхилээбди. Эдэ бүхы барилганнуудые барихадаа үйлэдбэриингөө хүдэлмэридэ заашье һаад хэнгүйгөөр ябуулнабди. Барилгын материал, илангаяа хирпиисэ өөһэдөө хэнэбди. Нёдондо 154 мянган хэһэг хирпиисэ гаргаа һэмди. Мүнөө жэл 250 мянган хэһэг хирпиисэ хэхэ түсэбтэйбди. Манайда мүнөө нэгэшье тонно цемент байхагүй. Теэд тэрэшье бидэнине һаатуулаагүй. Цементын орондо эльһэтэй холиһон извёсткоор шулуун болон хирпиисэшье канналнуудые шабанабди.

МТС-эй харьяата колхозуудай 1800-аад гектар кукурузаһаа мүнөө 800 гаран гектарынь нэгэ тээшэнь элдүүрилэгдэд байнабди. Энэ хүдэлмэрие удангүй дүүргэхэбди. Теэд утааша хүндэлөөшэнь элдүүрилжэ шадахагүй байгаашамнай манай ехэхэн дутагдал болоно.

Манай МТС-эй хүдэлмэридэ дутуу дунда зүйлнүүд үшөө олон байна. Тэрэни соо эгээн ехэ дутагдал юуб гэхэдэ, үнеэдһээ һү һаалга тон бага зандаа. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо мүнөө жэлэй 9 һара соо үнеэн бүриһөө 51 литр һү үлүү ехээр һаалгадан байбашье, юрэнхы дээрэ үнеэдһээ һү һааха түсэб, мүн гүрэндэ һү тушааха, худалдаха түсэб дүүргэгдэхэгүй байна. Энээнэй түлөө бидэнэр механизаторнууд мүн лэ харюусаха болонобди. Юуб гэхэдэ, малда тэжээлэй һайн база байгуулха талаар бидэнэр өөдтэй хүдэлмэри хээгүйбди. Нёдондо үбһэ хуряалгын түсэбые МТС гүйсэд дүүргээгүй һэн. Ушар иимэ тула, мүнөө үбһэ хуряалгые һаядаа захалжа байхадаа, нёдондонойнгоо алдууһаа һургаал абаха ёһотойбди.

Механизаторнуудта анхаралаа ехээр хандуулха

(Бичурын аймагай Бага-Куналейн МТС-эй тракторна бригадын бригадир А. Л. КОРЫТОВАГАЙ үгэһөө)

Манай МТС-эй ажалынь һүүлэй үедэ бага зэргэ һайжаржа байбашье, дутагдалнууд үшөөл олон. Би өөрынгөө хүтэлбэрилдэг бригада тухай хэлэхэмни. Бригадамнай дэншье ехэ бэшэ, 2 колесно, 3 гусеничнэ трактортайбди. Эдэ хүсэтэ машинануудые шадажа хүдэлгэхэ дүй дуршэл ехэтэй хүнүүдшье манда бии. Манай механизаторнууд һайнаар хүдэлдэг. Бригадынгаа түсэбые жэл бүри алдангүй дүүргэдэг, үлүүлэн дүүргэдэг, тарияшье муу бэшээр ургуулдаг байнабди.

Мүнөө манай бригада условно трактор бүреэр 425 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ, жэлэйнгээ түсэбые 77 процент дүүргээд, 2300 килограмм горючи алмаад байна. Энэ хадаа эрхим һайн үрэ дүн бэшэ гээшэ. Манайхин үшөө һайнаар хүдэлхэ аргатайбди.

Механизаторнуудай һайнаар хүдэлхын тулада тэдэнэрые байра байдалаар болон хүдэлмэриин хэрэгсэлнүүдээрнь дүүрэн хангаха шухала. Тиимэһээ би энээн тухай баһал хэлэхэ хүсэлтэйб. Ушар юуб гэхэдэ, манай тэндэ материально-техническэ болон культурно-ажаһуудалай талаар механизаторнуудые тон һулаар хангана.

Запасной частьнуудаар хододоо дутамаг байдаг ушар хадаа механизаторнуудай хүдэлмэридэ ехэхэн һаад түбэг татана. Энээндэ манай МТС-эй дирекци зэмэтэй байхаһаа гадна, республикын Хүдөө ажахын министерство тус асуудалда хайша хэрэгээр хандана. Жэшээлбэл, шугы бургааһа арилгажа, шэнэ газар элдүүрилгэдэ хэрэгтэй болодог троснууд манда үгы юм. Тиимэһээ министерствоһээ эрилтэ хэһээр 6 һара болообди, теэд мүнөө хүрэтэр ямаршье үрэ гаранагүй. Запасной частьнууд болон бусад хэрэгсэлнүүдээр дутаха ябадал гансашье манай бригадада үзэгдэжэ байһан хэрэг бэшэ гэжэ би дуулагшаб. Теэд иимэ шухала хэрэг тушаа Хүдөө ажахын министерствын зүгһөө эрид хэмжээ абадаггүйнь гайхалтай.

Тиихэдэ элеэ хоолой болон эд товарай зүйлөөр механизаторнуудые хангалга тон һула, нүүдэл наймаан тракторна бригадануудта мүнөө зунай үедэ оройдоо ябаагүй. Манай сельподо сай, сахар, тоһо өөхэнэй зүйл үнинэй асаргаданагүй. Энэ талаар аймгүйсэдкомой худалдаа наймаанай таһаг мүн лэ муугаар хүдэлнэ. Бусад аймаг, колхозуудта ямар байдаг бэ... зүгөөр манай тэндэ колхозууд хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудта анхаралтай байбашье, зунай саг болохолоор тэдээн тухайгаа «мартажархидаг» гээшэ.

Механизаторнуудай хүдэлмэридэ иимэ һаад түбэгэй ушардаггүй һаань, бригадымнай ажал хүдэлмэри һураггүй дээшээ байха һэн. Ажалһаа сухаридаггүй, һайнаар хүдэлдэг хүнүүд манайда улам бүри олошорно. Мүнөө тракторист Бурцев «ДТ-54» трактораар халаан соогоо 670 гектар, тракторист Шубин—630 гектар зөөлэн хахалалга хээд байна. Мүн тракторист Полуянов «ХТЗ» трактораар халаан соогоо 370 гектар хахалаа. Зэмсэг хэрэгсэл, эдеэ хоол болон байра байдалаар гүйсэд хангагдаад байбал, манай механизаторнууд ямаршье бэрхэ даалгабари дүүргэжэ шадаха, юуб гэхэдэ, хүдөө ажахые эрид хүгжөөн дэбжээхэ талаар парти, правительствын табяад байһан зорилгын удхашанары бидэ механизаторнууд һайса мэдэнэбди.

Запасной частьнуудай дутамагһаа комбайнын заһабари таһалдана

(Түнхэнэй аймагай Кыренэй МТС-эй комбайнер Б. Б. БАЗАРОВАЙ үгэһөө)

Мүнөө жэл тарянай ургаса яһала һайн. Тэрэниие һайнаар хуряажа абаха хэрэгтэй. Хуряалгые эхилхэ саг ойртоо. Тарягаа 10 үдэрэй турша соо сүм хуряажа абаха гэһэн зорилго парти, правительствомнай бидэнэрэй урда табяад байна. Теэд иимэ харюусалгатай зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө манай колхозуудай, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, аймагай болон республикын зарим организацинууд гүйсэд оролдолго гарганагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Мүнөөдэр манай станциин 21 комбайнын оройдоол хахадынь заһаргдаад байна. Энээнэй гол шалтагааниинь юун бэ гэхэдэ, комбайнай запасной частьнууд ехээр дутана. Мүнөө илангаяа «С-4» комбайнын солоомо һагшагша, ташагай транспортёр, элдэб хэмжээнэй подшипнигууд дутажа байна. Тиихэдэ гэпжэ, звёздочконууд хододоо хэрэгтэй болодог гээшэ. Манай аймагта «Сельхозснабай» отделени бии юм. Теэд энэ организаци угаа муугаар хүдэлмэрилнэ. Манай МТС городһоо 350-яад километр холо аад, хүдөөдэ шухала хэрэгтэй барилгын болон машина зэмсэг заһабарилгын элдэб материал, запасной частьнуудые дары олохо, абаха аргагүй байдаг. Энэ талыемнай «Сельхозснабай», «Глававтотракторосбыдэй» республиканска конторонууд хараадаа абадаггүй. Эдэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд ехэ муугаар хүдэлнэ, ажалдаа албан хойрог ябадал гаргана.

Манай машинно-тракторна мастерскойн байрын үни удаан жэлдэ байжа, үмхирэн муудахадань шэнэ, типовой мастерской бариха гэжэ хараалаад, бүри нёдондо һуури табижа эхилһэн байнабди. Теэд энэ барилгадамнай Хүдөө ажахын министерство болон энэ хэрэгтэ хамаатай республикын бусад организацинуудшье анхаралаа гүйсэд табинагүй. 3-дахи ФЗО һургуулиһаа мүнөө 90 хүдэлмэришэн ерээд, ажаллажа эхилбэ.

Гадна, автомашинын запасной частьнууд дутамаг, резинэ үгы дээрэһээ МТС-эй 16 машинын хахадынь ябанагүй. Тиигэжэ барилгын модо, шулуу зөөлгэ шэрэлгэдэ айхабтар һаад ушаруулагдана.

Би өөрөө мүнөө жэлэй баян ургаса хуряалгада машинаяа гүйсэд бэлдэнхэйб. Минии комбайн табадахи жэлээ хүдэлжэ байбашье, нэгэ гараар гамнажа ашаглаһан машина һэн туладаа багаар эбдэрһэн, заһабари багатай байгаа. Нёдондо 340-өөд гектар хадажа, 3 мянгаад центнер тарея сохёо һэм. Мүнөө жэлдэ 400 гектарһаа бага бэшые хуряажа, 5 мянган центнер тарея сохихо бодолтойб. Иимэ социалистическэ уялга абаад, республикын комбайнернуудые мүрысөөндэ урихa байнаб.

Ажал ехэтэй хүдэлмэриие үргэнөөр механизацилха

(Гашейн МТС-эй механик нүхэр ПОМЯЛОВОЙ үгэһөө)

Ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха, илангаяа малажалай фермэнүүдэй хүдэлмэринүүдые хүнгэдхэхэ, тэжээл буйлуулдаг механизмуудые хэрэглэхэ гээшэ малай ашаг шэмые дээшэлүүлгэдэ тон ехэ удхашанартай. Иимэһээ манай МТС-эй табан колхозуудта үнеэдэй байха механизированнэ хоёр байра баригдаа. Мүнөө жэлдэ үшөө нэгэ байра бүтэхэ. Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ малай фермэнүүдтэ 4-дүүжэн харгы хүдэлөө.

Гадна, харьяата колхозуудаймнай малай фермэнүүдтэ «ДА-3» маркын электричествээр үнеэ һаалгын агрегат, 5 тээрмэ, тарея үйрүүлдэг 3 механизм, уһа бүлэжэ гаргадаг 12 насос хүдэлөө. Иимэ механизмуудые тодхоһоной ашаар малшад, илангаяа һаалишад үнеэдээ зүбөөр эдеэлүүлэн һааха аргатай болоһон байна.

Хонидой нооһо хайшалалгые манай МТС мүнөө хүсэд механизацилаа. 15 мянган толгой хониной нооһо хайшалха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, 18 мянган толгой хониной нооһо электро-агрегадуудаар хайшалаабди. Механизатор нүхэр Калинин даажа байһан агрегадтаа 12 хайшын орондо 16 хайша тодхожо, 21 хоногой туршада 7 мянга гаран толгой хонидой нооһо хайшалаа. Хайшануудынь олошоруулһанай ашаар агрегадай ажалай бүтээсэ 30 процентээр дээшэлхэһээ гадна, 100 килограмм бензин алмагдаһан байна. Ерэхэ жэлдэ нооһо хайшалалгын агрегадуудые 16-һаа үсөөн бэшэ хайшатай болгохо гэжэ шиидээбди.

Ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилхын тула колхозуудта олон двигательнүүд хэрэгтэй болодог. Харьяата колхоз бүхэндэмнай «ОДВ-3» маркын 2—3 двигатель бии. Тэдэниие заһабарилха гэхэдэ, МТС-тэшье, «Сельхозснабай» складташье запасной частьнууд байдаггүй. Тиимэһээ холын фермэнүүдэй, тарянай тогуудай хүдэлмэриие механизацилхын тула бага бензин шатаадаг «Л-3», «Л-6» маркын двигательнүүдые хэрэглэбэл таарамжатайшье, хямдашье байна.

Хүдөө ажахын министерствын хүдөө ажахын пропагандын управлени, республиканска газетэнүүд ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилгын түрүү дүй дуршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлнэгүй.

Малажалай болон тарянажалай ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилга тушаа табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө манай МТС-эй механизаторнууд эршэмтэйгээр хүдэлхэ байна.

Баян ургасын түлөө

(Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналейн МТС-эй тракторна бригадын бригадир нүхэр БЕЛОВОЙ үгэһөө)

Манай бригадын механизаторнууд тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэхын тула, тарилга, ургаса хуряалгые богони болзор соо, һайн шанартайгаар дүүргэхын тула хододоо оролдохоһоо гадна, орооһо тарея ехээр абахын түлөө тэмсэдэгбди.

Минии хүтэлбэрилдэг тракторна бригада Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэлэй хабарай эртын тарилгые 1200 гектарта агротехническэ эрхим болзорто хээ. Тэрэнэйнгээ 500 гаран гектарыень хэрээһэлүүлэн тариһан байнабди. Мүн 70 гектарта кукуруза тарияад, ряд хоорондын элдүүрилгые хэжэ дүүргээбди. Ургуулһан тарянайнгаа ургасые 6 комбайнаар гээлтэ хоролтогүйгөөр, богони саг соо хуряахаар бэлэн болообди.

Бүхэ, һайн шанартай барилгада кукурузын энэ набшаһые, буурсагуудые силос болгон дарахын тула колхоздоо силоснэ барилгадань мүн лэ туһалалсанабди. 1000 тонныг багтаха нүхэ малтажа ба 300 тонныг багтаха траншейнүүдые ханалжа дүүргээбди.

Тарялангай газарай хүрьһэнэй шанарые һайжаруулжа, баян ургаса жэл бүри абахын тула Т. С. Мальцевай дурадхаһан аргаар, шаблаагүй плугаар 200 гектар газар хахалаад, мүнөө намартаа элдүүрилхэбди.

Эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха

(Бичурын МТС-эй директор нүхэр НЕТЁСОВОЙ үгэһөө)

Хүдөө ажахые эрид хүгжөөлгэдэ МТС-үүдэй тон ехэ үүргэ дүүргэхэ байһаниие манай парти онсо тэмдэглэнэ. Энээниие зүбөөр ойлгохо, бэелүүлхэ гээшэ механизаторнуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Малай ашаг шэмэ үгэлгые ойрын жэлнүүдтэ 2—2-һоо үлүүгээр дээшэлүүлхын тула манай МТС-эй харьяата колхозууд нёдондонойхиһоо орходоо ехэхэн талмайда кукуруза тарижа, малдаа ехэ тэжээл бэлдэхэ байна. Кукурузын ургасые харууһалга хадаа баян ургасын түлөө тэмсэлэй гол нүхэсэлынь болоно. Иимэһээ энэ хүдэлмэри тон харюусалгатайшье, орёо нариншье байна гэжэ мэдэнэбди. Тариһан бүхы талмайдаа ряд хоорондын элдүүрилгэ хээбди. Һайнаар харууһалбал, кукурузын баян ургаса абтаха байна. Кукуруза хаяалгада хэрэглэхые «Сталинец—6» гэжэ комбайн өөһэдынгөө хүсөөр тааруулаабди.

Кукурузын эдеэшэнтэһэн буурсагуудые ба эшэ набшаһыень амяар амяарынь хуряажа, эрхим шанартай силос дарахын тула МТС-эй механизаторнууд болон харьяата колхозууд силосэй траншейнүүд болон нүхэнүүдэйнгээ 50-яад процентыень ханалжа дүүргэээ. Силоснэ барилганууднуудые модооршье, шулуугааршье ханалнабди. Цементын орондо шара шоройн ехээр хэрэглэгдэнэ. Саашань, нэгэ иимэ асуудал тухай хэлэхэ һанаатайб.

Малда ехэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ орооһо тарея элбэгээр абаха гээшэмнай ехэ удхашанартай байна. Шэнэ газар ехэ үрэжэлтэй, ургаса ехээр үгэдэг гээшэ. Тиимэһээ тарилгын талмайе үргэдхэхын тула ашаглагдаагүй шэнэ ба боро газар элдүүрилхэ ёһотойбди. Теэд манай тэндэ тиимэ газар хомор. Гансал ой модонһоо сэбэрлэгдэхээр газар бии. Иимэ газарые эдлүүриин газар болгохын тула һайн зэр зэмсэг хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, модо орбонтойнь һугалхын тула хэрэглэгдэдэг гүрэмэл шабын түмэр (трос) манайда үгы шахуу. МТС-үүдые тросоор хангаха тухай асуудал нёдондонһоо хойшно шиидхэгдээгүй байна. Хүдөө ажахын министерство энэ асуудалаар хэмжээ абахаар болоо.

Урда жэлнүүдтэ манай МТС-эй дирекци, тэрэ тоодо биишье, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ анхаралаа багаар табидаг байгааб. Тракторнуудай хүдэлмэриин түлөө колхозуудые тарея тушаалгаад лэ һанаагаа амардаг һэмди. Колхозуудһаа болон гэшүүдһээ хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушаалга эмхидхэхэ, худалдаа наймаанай предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хэлсэжэ, хүдөө ажалшадай хэрэглэдэг эд бараа магазинда элбэгээр асаруулдаг болохо хэрэгтэй. Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын талаар МТС-эй дирекци мүнөө эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна.

Мүнөө манай механизаторнууд болон колхозниггууд хүдөө ажахын айхабтар шухала хүдэлмэринүүдые хэхэ байна. Мүнөө үбһэ хуряалга эхилбэ. Кукурузын ургасые харууһалга һайнаар эмхидхэхэ шухала. Ургаса хуряалга, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ гэхэ мэтые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын түлөө манай механизаторнууд, харьяата колхозуудаймнай гэшүүд бүхы хүсэеэ зориулха байна.

Хүдөө ажахын машинануудые зүбөөр ашаглая

(Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын МТС-эй главна инженер нүхэр КОЗЛОВОЙ үгэһөө)

Мүнөө хабар манай МТС хабарай тарилгын хүдэлмэриие муу бэшээр үнгэргөө. Тракторнууд болон МТС-эй бусадшье техникэ урда жэлнүүдтэ орходоо бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлһэн байна. Июлиин 10-най мэдээнэй ёһоор, трактор бүхэнэй хэһэн хүдэлмэриие зөөлэн хахалалга болгон тоолобол условно трактор бүхэндэ 397,2 гектар газар элдүүрилжэ, жэлэйнгээ түсэб 60,1 процент дүүргээбди. МТС-эй механизаторнуудай дунда ажалай амжалта туйладаг, тракторнуудаа зүбөөр, бүтээсэтэйгөөр ашагладаг механизаторнуудай тоо улам олошорно. Жэшээлхэдэ, трактористнууд Шойнзонов, Антонов, Грудинин болон бусадшье эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлжэ, тракторнуудаа һаатуулангүй зүбөөр ашаглахаһаа гадна, горючи ба тоһодохо материалнуудые алмана.

Гэбэшье, механизаторнуудай эршэмтэй ажалда һаад ушаруулдаг дутуу дунданууд үшөөл олон бии. Дизельнэ тракторнууд манай МТС-тэ олон юм. Теэд, тэдэ тракторнуудай топливной аппаратурые шалгаха стенд МТС-тэмнай үгы дээрэһээнь тракторнууд һаатана. Манай нүүдэл мастерскойнууд элдэб хэрэгсэлнүүдээр дутамаг тула тракторнуудаа зохихо туһаламжа үзүүлжэ шададагүй. «Сельхозснабай» зүгһөө шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые МТС-тэ эльгээхэ хэмжээн абтанагүй.

Хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин үнгэрэмсөөр колхозой правленинүүд механизаторнуудай ажабайдалда анхаралаа хандуулхаяа болишоо. Зарим бригаданууд шэлэгдээгүй сонхотой полевой стануудта байдаг.

Манай МТС-тэ заһабарилгын база муу. Юуб гэхэдэ, машинно-тракторна типовой мастерской үгы дээрэһээ олон тракторнуудые заһабарилгын бүхы технологическа процессүүдые зүбөөр эмхидхэхэ аргагүйбди. Иимэһээ зарим тракторнуудай заһабарилга муу шанартай.

Манай МТС мотор-заһабарилгын заводто «Удмурт» гэжэ станок заһабарилуулжа, 12 мянган түхэриг гаргашалаа. Теэд тэрэ «заһабарилагдаһан» станок нэгэ халаанай туршада хүдэлөөд, дахинаа эбдэршоо. Мотор-заһабарилгын заводой заһабарилһан ондоошье механизмуудай, илангаяа двигательнүүдэй, шанар тон муу дээрэһээ тэдэнэр ашаглагдаха болзор соогоо хүсэд хүдэлгэгдэнгүй эбдэрнэ.

Мүнөө манай МТС үбһэ хуряалгын механизмуудые заһабарилжа хүсэд дүүргээд, һаяар сабшалга эхилхэнь. МТС-эй механизаторнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие комплексноор механизацилхын тула оролдолго шадабаряа гаргаха зорилготой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Механизаторнуудай республиканска зүблөөнэй заседаниин зал соо.

З. Веснинагай фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: механизаторнуудай республиканска зүблөөндэ хабаадалсаһан хэдэн механизаторнууд, (зүүн гарһаа) Сэлэнгын МТС-эй тэжээл бэлэдхэлэй тракторна бригадын бригадир О. С. Ойдопов, Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй комбайнер Г. С. Венедиктов, Кабанскын аймагай Тимлюйскэ МТС-эй тракторист В. Н. Марков, Хэжэнгын МТС-эй комбайнер С. С. Занграев, мүн Тимлюйскэ МТС-эй комбайнер М. Н. Нечкин гэгшэд байна.

З. Веснинагай фото.

ШЭНЭ ЗУЖЭГ

Бурят-Монголой гүрэнэй ород драмын театрын коллектив советскэ драматург, Сталинскэ шангай лауреат А. Штейнэй «Персональное дело» гэжэ пьесые зүжэг болгон найруулжа табиба. Пьесэ мүнөө үеын шухала асуудалнуудые харуулна.

Инженер Хлебниковэй ролине артист П. Иовлев наадана, тэрэнэй һамган Александра Ивановна — артистка М. Степанова, тэрэнэй басаган Марьяна — артистка К. Никулина, 1-дэхи рангын капитан Черногубов — БМАССР-эй габьяата артист В. Закатов, техническэ таһагай инженер Колокольников — артист Г. Ломако, Министерствын кадрын управлениин начальник Полудин — артист Б. Федоров, партколлегиин инструктор Малютина — БМАССР-эй габьяата артистка Р. Бенская болон бусад наадана.

Мүн зүжэгтэ Северо-Осетинскэ АССР-эй габьяата артистка З. Вишневская, М. Арныбашева, К. Розен, Р. Фомин, Г. Стефанеску ба бусад хабаадалсана.

Театрын режиссёр И. Петрухин пьесые зүжэг болгон найруулаа. Уранзурааша, БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Т. Черпутов сценыень гоёон шэмэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгэй нэгэ сцена.

В. Шитиковэй фото-текст.

Һурагшадай республиканска туристска аяншалга

Республикын һургуулинуудай ахалагша классуудай һурагшад 2-дохи республиканска туристска аяншалгада ябажа ерэбэ. Аяншалгада хамта 28 һургуулинуудай 500 гаран һурагшад хабаадалсаһан байна. Тэдэнэр өөһэд өөһэдтөө тусгаар һонирхолтой маршрут зохёожо, холын замуудые гаталан Улан-Удэ хүрэжэ ерэһэн байна. Илангяа Закаменай аймагай Санагын ба Цакирай дунда һургуулинуудай маршрут һонирхолтой байгаа. Тэдэнэр Санага-Жемчуг—Аршан хүрэтэр 193 километр ябагаар ябаха зуураа, Хамар Дабаанай 3 шэлэ дабан гараһан, 63 дахин гол горхонуудые оймон гараһан байна. Тиин саашанхи замаа: Аршан—Култук—Иркутск—Улан-Удэ маршрудые (900 километр) машинаар, поездоор гаталаа. Мүн энэ маршрудаар Торейн аймагай һурагшад закаменайхидтай сугтаа ябалсаа.

Һурагшад аяншалгада ябаха зуураа, түрэл нютагайнгаа байгаалитай танилсаһан, һонирхолтой гребари суглуулһан, колхозуудай ба промышленна предприятинуудай ажабайдалтай танилсаһан байха юм.

Мүн городой һургуулинуудай һурагшадай дундаһаа Улан-Удын нэгэдэхи дунда һургуулинхинай маршрут һонирхолтой байгаа. Тэдэнэр нүхэр Фатеевэй хүтэлбэри доро Улан-Удэ—Аршан—Иркутск—Улан-Удэ гэһэн маршрудаар аяншалгада ябаа. Һурагшад, Иркутск городто байха үедөө музейнүүдтэ, кино, театрнуудта, томо заводуудта ошоһон, мүн Ангарска ГЭС-эй барилганууд дээгүүр ябаһан колхозуудта ошожо, ажал хүдэлмэридэнь туһаламжа үзүүлһэн байна.

Туристска маршрудаар зүг бүриһөө холын замда гараһан хүүгэд хараалһан болзортоо барандаа Улан-Удэ ерэжэ, 3 үдэрэй турш туристска лагерьта — Дээдэ-Берёзовкодо амарһан байна.

Үглөөнэй сэбэр агаарта пионерскэ горнын абяан зэдэлжэ, унтажа байһан ой тайгын оройгоор сууратана. Үргэн талмай дээрэ түхеэрэгдэһэн майханууд сооһоо хүүгэд солбоноор гүйлдэн гаража, хүхюу энеэдэ зугаа тараана. Ингэжэ туристска лагериин үдэр захалба.

Хүүгэд лагерьта 3 үдэр амарха зуураа, спортивна элдэб наадануудые, мүрысөөнүүдые үнгэргэһэн, урaнһайханай концертнүүдые хараалһан байха юм. Эндэ туристска эстафетэ, баскетболоор, волейболоор мүрысөөнүүд болоо. Отогоо нүүлгэжэ, шэнэ газарта табилгаар болоһон мүрысөөн илангаяа һонирхолтой байгаа.

Хэды олон командануудай хоорондо болоһон үсэд шанга мүрысөөнэй удаа туристска эстафетээр закаменайхид түрүү һуури эзэлээ. Баскетболоор—Улан-Удын 2-дохи дунда һургуули, волейболоор—Бабушкин городой һурагшад, отогоо нүүлгэжэ, шэнэ газарта табилгаар Бичурын һурагшад түрүү һууринуудые эзэлээ.

Маршрудайнгаа удхашанарай талаар, тэрэнние һайнаар үнгэргэлгөөр Улан-Удын 1-дэхи һургуули түрүү һуури эзэлжэ, Гэгээрэлэй министерствын дамжуулгын кубок ба үнэтэ абаа. Зэдынхид —хоёрдохи, хоринхид—3-дахи һууринуудые эзэлһэн байна.

Е. Иванова.

Манай оперно театр Владивостогто

Бурят-Монгол Бүрэнэй Ленинэй ордентэ опеpо ба балэдэй театр дүрбэдэхеэ Владивосток ерэбэ. 1943 ондо манай театр эндэ түрүүшынхеэ ерэхэдээ репертуартаа үсөөхэн зүжэгтэй байһан юм. Тиин театрын коллектив үнгэрһэн 12 жэлэй турша творческо талаараа ургажа, өөһэдынгөө шадабари мэргэжэлые нилээд дээшэлүүлээ. Мүнөө манай театр 20 шахуу оперно ба балетнэ зүжэгүүдэйгээр Владивосток ошоо.

Городой ажалшад вокзал дээрэ угтаа... Эндэ номгон далайн моряжуудай зүгһөө нүхэр Остапенко, КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр Рязанцева, Городской Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ясинский гэгшэд амаршалһан халуун үгэнүүдые хэлээ. СССР-эй арадай артист нүхэр Цыдынжапов харюугай үгэ хэлэжэ, һайнаар угтаһандань баясхалан хүргөө.

Артистнар түрүүшын 5 үдэрэй туршада городой ажалшадта 6 зүжэг харуулаа. Тэрэ тоодо, «Иван Сусанин», «Русалка» ба бусад зүжэгүүд харуулагдаһан байна.

Н. Маторин.

Тобшо һонинууд

★ Аймагай центр — Кырен тосхон жэл ерэхэ бүри болбосон түхэлтэй болоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ эндэ 200 гаран шэнэ гэрнүүд баригдаа. Гансахан энэ жэлдэ 30-аад шахуу байрын гэрнүүд, мүн Соведүүдэй байшан 2 дабхараар баригдаха.

★ Калининай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд харгы заһабарилха 1955 онойнгоо даалгабари уридшалан дүүргэбэ.

★ Һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн Калининай нэрэмжэтэ колхоздо Кыренэй сомоной Соведэй дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба. Хоёрдохи һуури «Гигант» колхоз эзэлээ.

★ Толтойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад нёдондоной энэ хугасаада орходоо мүнөө жэл һү һаалгаа 2,5 дахин дээшэлүүлээ.

С. Андыков.

Түнхэн.

США, Англи ба Франциин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн Парижда болобо

ПАРИЖ, июлиин 15. (ТАСС). Болохоёо байгаа Женевскэ зүблөөн дээрэ «баруун гүрэнүүдэй ниитэ позициие «хэлэсэхын тулада мүнөө үглөөгүүр францусска гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ Даллес, Макмиллан ба Пинэ гэгшэдэй хоорондо хэлсээнүүд эхилбэ. Эдэ хэлсээнүүдэй эхилхын урда тээ США, Англи, Франци болон Германска Федеральна Республикын экспертнүүдэй зүблөөнүүдэй гурбан удаа болоһониинь мэдээжэ. Тэдэнэй нэгэниинь аюулгүйн байдалай нииитэ асуудалнуудые хаража үзэхын тулада Вашингтондо болоһон байна, хоёрдохинь — германска проблемые шэнжэлэн үзэхын тулада Бонндо болоо, гурбадахинь — экспертнүүдэй түрүүшын хоёр зүблөөнүүдэй дүнгүүдые согсолхын тулада Парижда болоһон байна.

Хэблэлдэ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, баруунгерманска түлөөлэгшэдэй хабаадалсаһан экспертнүүдэй парижскэ зүблөөн болбол гадаадын хэрэгүүдэй гурбан министрнүүдэй «нииитэ элидхэл» бэлэдхэһэн, мүн «СССР-эй хэжэ боломоор дурадхалнууд» тушаа баруун гүрэнүүдэй позициие тодорхойлһон байна.

Даллес, Макмиллан ба Пинэ гэгшэдэй зүблөөн энэ элидхэлые хаража үзэлгэдэ зорюулагданхай. Хэблэлэй шэнжэлэлнүүдһээ хаража үзэхэдэ, улаcхоорондын тон шухала хэдэ хэдэн проблемнүүд тушаа баруунай гурбан гүрэнэй хоорондо арсалдаанууд бии байна, тиимэһээ Женевэдэ баруун гүрэнүүдэй «нииитэ ябуулганууд» тухай хэлсээ баталалга мүнөөнэй хэлсээнүүдэй гол зорилго болоно.

Долоон гүрэнүүдһээ бүридэһэн барууневрөпейскэ союзай Соведэй сесси мүнөө үдэшэ нээгдэхэнь. Сессиин хэлсэхэ зүйлынь Саарада референдум бэлдэхэ тухай асуудалай байбашье һаань, тус Совет зарлалта хадаа Женевэдэ дүрбэн гүрэнүүдэй правительствонуудай ударидагшадай болохоёо байгаа зүблөөнтэй холбоотой гэжэ парижскэ хэблэл тоолоно.

Баруунай гурбан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Парижда болоһон хэлсээнүүд

ПАРИЖ, июлиин 15. (ТАСС). Хэблэлэй болон Франс Пресс агентствын мэдээсэлнүүдһээ мэдэхэдэ, францусска гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ мүнөөдэр болоһон Даллес, Макмиллан ба Пинэ гэгшэдэй зүблөөн дээрэ Женевскэ зүблөөндэ гурбан гүрэнүүдэй политика тухай США, Англи ба Франциин экспертнүүдэй элидхэл харагдаһан байна. Министрнүүд элидхэл тушаа өөһэдынгөө ажаглалтануудые хэлэбэ. Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «правительствонуудые толгойлогшонорой зүгһөө Женевскэ зүблөөндэ мэдүүлжэ боломоор баруун гүрэнүүдэй нииитэ политикые» министрнүүд зөхөөн хараалба. Заседаниин дүүрэмсээр гадаадын хэрэгүүдэй министр Антуан Пинэ журналистнуудта ингэжэ мэдүүлбэ: Женевскэ зүблөөнэй зарлаһан барилта хадаа «түйлай ехэ амжалта гээшэ», «энэниинь үрэ харагдаагүй гэжэ байхагүй».

Женевскэ зүблөөнэй амжалтада найдан этигэжэ зуураа Пинэ ингэжэ мэдүүлбэ: «ямаршье бэрхэшээлнүүдэй тушаалдажа болохо байбашье, этигэлтэй байха хэрэгтэй, тиигээгүй һаа ямаршье үрэ дүн түйлахагүйдэи». «Аюулгүйн байдал тухай, зэбсэг хороолго тухай хэлсэхэдэнь, түбхын түрүүндэ германска проблемые шиидхэхэ шухала гэһэнь зүбшөөхэгүйн аргагүй» гэжэ Пинэ саашадаа хэлэбэ.

Дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зоной тоо тухай мэдээнүүд

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 16. (ТАСС). ООН-эй секретариадай тунхаглаһан элидхэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ: 1954 оной тэн багта дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зоной тоонь 2.528.300 мянган хүн болоһон — түрүүшын жэлэйхидэ оршоходо 35 миллион хүнөөр олошороһон байна. Хүн зоной тоо ингэжэ хубаарилагдана: Африка — 216 миллион, Хойто-Америка—233 миллион, Урда Америка—121,1 миллион, Ази (СССР үгыгөөр) зүгөөр Хитадай хүн зон тухай 1948 ондо абтаһан мэдээнүүдые оруулахадаа — 1.323 миллион, Европа (СССР үгыгөөр) — 406,5 миллион хүн, Океани — 14,2 миллион.

ООН-эй секретариат СССР-эй хүн зоной тоое 214,5 миллион гэжэ тодорхойлно.

Данида забастовочно хүдэлөөн болоһоор

КОПЕНГАГЕН, июлиин 14. (ТАСС). Датска газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй дэмжэбэгүйшье һаань, металл болбосоруулгаар «Данфосс» заводой хүдэлмэришэдэй забастовко үргэлжэлһөөр байна. Хүдэлмэришэд стачечна комитет байгуулаа. Хүдэлмэриһөөнь гаргаһан хүдэлмэришэдые һөөргэнь хүдэлмэридэнь абаха, ажалай арга нүхэсэлнүүдые һайжаруулха, забастовкодо хабаадагшадта эсэргүү ябуулга хэхэгүй гэһэн эрилтэнүүдые забастовкодо хабаадагшад табина. Стачечна комитедтэй хэлсээ хэхээ заводой администраци арсаба.

Урда Вьетнамда болоһон сэрэгэй тулалдаанууд тухай

ПАРИЖ, июлиин 15. (ТАСС). Сайгонһоо Франс Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй дүрбэн үдэр соо Сианска нугын зэрэгэхэн Рач-Гиа ба Ха-Тиен гэжэ районуудта Нго Динь Дьем гэгшын сэрэгүүдэй, мүн «Хоа-Хао» бүлгэмэй отрядуудай хоорондо эрид шанга байлдаан болобо. Эдэ байлдаануудта хоёр талаһаа хэдэн полкнууд хабаадалсаа. Алуулһан ба шархатаһан хүнүүд олон.

Июлиин 13-да Рач-Гиаһаа хойто зүгтэ болоһон байлдаануудта нгодиньдьемовскэ сэрэгүүд 100 гаран хүнүүдые гээһэн байна гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Малайда полицейскэ террор болоно

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 15. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлнүүдһээ мэдэхэдэ, Централна Малайдахи Бату-Сату деревниин бүхы хүн зониие англиска колонналиста засагайхид һаа арестовалһан байна. Национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадагшадта туһа хүргөө гэжэ тус деревниин ажаһуугшад гэмнэгдэһэн байха юм. Таряашадай бүхы рисыень полици булияжа абаһай.

Американска сэрэгэй базануудай байһан оронуудта

ПЕКИН, июлиин 15. (ТАСС). Тоқиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Японидохи американска сэрэгэй базануудта эсэргүүсэһэн японско арадай тэмсэл ехээр үргэдэжэ, эдэ базанууд тухай асуудалые парламент хаража үзэхэ баатай болобо.

Үсэгэлдэр японско парламентын дээдэ ба доодо палатануудай элдэб комиссинуудай заседанинууд болобо. Японидо американска сэрэгэй базануудые үргэдхэхэ гэһэнэй дашарамдаһан асуудалнууд тэндэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Американска сэрэгэй базануудай байһан районуудтахи ниитэтэй хүн зоной түлөөлэгшэд Тацикава, Кисарадзу, Комаки, Ниигата, Итами, Итацуки болон бусад комиссинуудай заседанинууд дээрэ үгэнүүдые хэлэбэ. Американска сэрэгэй базануудые үргэдхэхэ гэһэн ябадалда эсэргүүсэн тэдэнэр булталадаа нэгэн дуугаар мэдээсэбэ.

Синагава городой (Токиогой префектура) ажаһуугша Бухей Хираи болбол доодо палатын гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин заседани дээрэ ингэжэ мэдүүлбэ, американска базын хажуудань байһан городой хүн зон тэрэ базые үргэдхэхэ гэһэн ябадалые эрид шангаар буруушаана. Мүн энэ комиссиин заседани дээрэ үгэ хэлэһэн Синагава городой түлөөлэгшэ ингэжэ нэмэбэ: городской худөөлүүлгын газарта сэрэгэй аэродром баригдаха болоо, тиимэһээнь тэндэхи ажаһуугшад һаһа бараһан хүнүүдэйнгээ дурасхаалые тэмдэглэхэшье аргагүй болохонь.

Тойонака городой мэр — Иоко Фудзито ингэжэ мэдүүлбэ, Итамидахи авиационно базын үргэн болоходонь энэ райондо ажаһуугшад японско таряашад 300 акр хахалуурнин газараа хаһагдаха байна. Гадна, американска реактивна самолёдуудай шууяан һургуулинхидай номоо үзэхэдэнь һаад ушаруулха байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

СПОРТ

Республикын түрүү һууриин түлөө

Июлиин 10—11-нэй үдэрнүүдтэ Петропавловка тосхондо футболоор ба волейболоор худөөгэй командануудай дунда БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө 3-дахи кустын спортсменүүдэй мүрысөөн болоо. Эндэ Зэдын, Закаменай, Сэлэнгын, Торнин аймагуудай спортсменүүд хабаадалсаа.

Түрүүлэн Сэлэнгын ба Торнин аймагуудай волейболой командануудай уулзаа. Энэ мүрысөөндэ сэлэнгынхид торинхидые бэлэхэнээр шүүгэв. Удаань Закаменай, Зэдын волейболистнуудай хоорондо шанга тулалдаан болоо. Эсэтээ Закаменай волейболистнууд 2:0 гэһэн тоотойгоор илаһан байна.

Эрэшүүлэй командануудай удаа эхэнэрнүүдэй мүрысөөн боложо, Закаменай волейболистканууд зэдынхидые илаа. Ингэжэ Закаменай аймагай волейболистнууд финалда дахаэрхэ олобо.

Футболистнуудай мүрысөөн һонирхолтойгоор үнгэрбэ. Абай Сэлэнгын ба Зэдын аймагуудай футболистнууд уулзаа. Мүрысөөндэ сэлэнгынхид һайн бэлэдхэлтэй жа 3:1 тоотойгоор нүгөөдүүлэе гэе. Торнин ба Закаменай футболистнуудай уулзалга закаменайхидай илалтаар дүүрээ.

Июлиин 11-дэ—түрүүшын илалта туйлаһан Сэлэнгын ба Закаменай аймагуудай волейболой командануудай уулзалга болоо. 3 менайхид эмхитэй һайнаар наадажа 2:0 тоотойгоор шүүгээ.

Удаань мүн тус аймагуудай футболистнууд наадаа. Эндэ сэлэнгынхид 4:3 тоотойгоор шүүжэ, хахад финалда наадаха эрхэ олобо.

Е. Николаев.

Колхозой спартакиада

Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхоздо заншалта спартакиада — һүр харбаан үнгэргэгдэбэ. Чесаныһ сомоной Соведэй түрүүлэгшэ С. Г. Буханеев спартакиадын нээлгэдэ зорюулан үгэ хэлэхэ зуураа, шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень колхозой спортсменүүдтэ хүсэбэ.

Удаань элдэб янзын спортивна мүрысөөнүүд захалжа, суглараһшадые ехэ һонирхуулба.

Утые харайлгаар Нимбу Гончикжапов 1-дэхи һуури эзэлбэ. Энэ нүхэр 5 метр 20 сантиметр утые харайжа, бараниhаань һайн амжалта туйлаа.

Басагадай урилдаанда Вера Белых баранииe ахин гараа.

Велосипедээр урилдаанда колхозник Доржо Ширапов түрүүлэн ерээ.

Волейболоор болоһон мүрысөөн колхозой, һургуулиин, худөөгэй мандануудай түрүү һууриин түлөө шэмтэйгээр тэмсээ. Эсэстээ колхозой волейболистнууд шүүһэн байна.

Бүхэ барилдаан ба мори урилдаан ехэ һонирхуулба.

Бүхэ барилдаашад талмай дээрэ гараба. Хүдэр бэетэй залуу хоёр хоёрооро, удаа удаалан шалгарһан тэ бригадын гэшүүн Алтай Урбанов баранииe илажа, түрүү һуури эзэлээ. Хоёрдохи һуурида Сергей Балдуев гараа.

Моридой урилдаан һуртэй гоё гараа.

Мүрысөөнэй удаа хамтын зугаа-ёохор наадан болоо.

А. Михайлов.

Эхэнэр шатаршадай мүрысөөнэй дүн

Шатараар РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө Сибириин ба Дальна Востогой зоныи эхэнэр шатаршадай мүрысөөн Читада болоно дүүрээ.

11-дэхи уулзалгада адли очконуудтай Гармаева — Голобокова, Митрофанова — Силаева гэгшэдэй партинууд ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Энэ уулзалгада Гармаева — Голобокова хоёр тэнсээд, тус бүридөө 7,5 очконуудтай болоно. 2 ба 3 һууринуудые хубаагаа. Митрофанова Силаева хоёр IV, V һууринуудые хубаагаа. БМАССР-эй шатаршад С. Николаева — 7-дохи, Бадмацыренова — 8-дахи һууринуудые эзэлээ.

Мүрысөөндэ түрүү һууринуудые эзэлһэн шатаршад Старченко (Иркутск), Гармаева (БМАССР), Голобокова (Иркутск) гэгшэд шатаршад РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө болохо финальна уулзалгада бaадалсаха эрхэ олоһон байна.

Б. Нимаева.

Сагай уларил ба ургаса

(Фенологой тэмдэглэл)

Июлиин түрүүшын 10 хоногто республикын территори дээрэ сэлмэг, халуун үдэрнүүд болоо. Үдэрынь агаарай температура 20—30 градус хүрэжэ байгаа.

Хура бороо жэгдэ бэшээр ороо. Ахада, Кабанскда, Бичурада, Горячинскда, Михайловскда (Хэжэнгэ) 1-нээ 5 миллиметр хүрэтэр, Закаменда 9, Кяхтада, Мухаршэбэртэ, Нижне-Ангарскда —6—10, Торидо, Сэлэнгэдэ, Улан-Удэдэ, Яруунада, Баунтада 11—20 миллиметр шииг нойтон ороо. Зарим нютагуудта аадар ороһон байна.

Намарай хара тариан 90—130 сантиметр үндэртэй болоод, хаа хаагуй колосолжо дүүрээ.

Гидрометстанциин ажаглалтын ёһоор хабарай шэнииcын урга дунда зэргэ, пар дээрэ тарилганиинь һайнаар ургажа байна. Тэдэнэй үндэрынь 40—90 сантиметр хүрөө.

Энэ үедэ кукуруза түргэн ургажа, 20—55 сантиметр үндэртэй, 7—8 набшаһатай болобо.

Хартаабха, овощь дунда зэргэ ургажа байна, зарим нютагуудта сэгэхэ дүтэлөө.

Олохон аймагуудта үбһэ хуряалта захалаа. Эдэ үдэрнүүдтэ сэлнаратай үдэрнүүд тогтожо, үбһэ һайнаар хуряажа абалгада тааламжатай байна.

И. Котов.

Редактор Д. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00509. Типография министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3773.